

Tabel 1. Eestis kasutusel olevad suukaudsed diabeediravimid (v.a. GLP-1 agonistid).

Ravimrühm	Preparaadid	Annustamine	Kommentaar	Võimalikud kõrvaltoimed
Metformiin	Metformiin 500 mg, 850 mg, 1000 mg	Algannus 500–850 mg kaks korda päevas, maksimaalne annus 850–1000 mg kolm korda päevas	Manustada pärast sööki <u>Vähendatud annus</u> kui eGFR 30–60 ml/min/1,73m ² <u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 30 ml/min/1,73m ²	Seedetrakti ärritus, nagu iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus, kõhuvalu. Pikaajaline kasutamine võib vähendada vit B12 imendumist
DPP-4 inhibiitorid	Linagliptiin 5 mg Saksagliptiin 5 mg Sitagliptiin 100 mg Vildagliptiin 50 mg	Annustatakse üks kord päevas, v.a. vidagliptiin, mida manustatakse 50 mg kaks korda päevas	Manustada koos toiduga või ilma <u>Vähendatud annus</u> kui eGFR alla 45 ml/min/1,73m ² (v.a. linagliptiin)	Ägeda pankreatiidi tekkerisk, liigesvalu
Pioglitason	Pioglitason 15 mg 30 mg 45 mg	Algannus 15–30 mg päevas, maksimaalne annus 45 mg päevas	Manustada koos toiduga või ilma	Vedeliku retentsioon mis võib esile kutsuda või süvendada südamepuudulikkust, luumurdude tekkerisk, põievähi kõrgenenud risk, kehakaalu tõus
SGLT2 inhibiitorid	Dapaglifloosiin 10 mg Empaglifloosiin 10 mg, 25 mg Ertuglifloosiin 5 mg 15 mg	Annustatakse üks kord päevas. Empa- ja ertuglifloosiini puhul on tavaannus väiksem annus	Manustada koos toiduga või ilma Ravi pole soovitatav alustada ¹ ja tuleb jätkata väiksema annusega kui eGFR 45–60 ml/min/1,73m ² . <u>Vastunäidustatud</u> ¹ kui eGFR alla 30 ml/min/1,73m ²	Genitaalinfektsioon, hüpotensioon
Sulfonüüluuread	Gliklasiid MR (toimeainet modifitseeritult vabastav tablett)	Algannus 30 mg päevas, maksimaalne annus 120 mg päevas	Manustada koos päeva esimese söögikorraga, soovituslik on kasutada	hüpotglükeemia, kehakaalu tõus

30 mg, 60 mg		annuseid, mis ei ületa poolt maksimaalsest annusest
Glimepiriid 1 mg 2 mg, 3 mg, 4 mg, 6 mg	Algannus 1 mg päevas, maksimaalne annus 6 mg päevas	<u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 30 ml/min/1,73m ²
Glipisiid 5 mg, 10 mg	Algannus 5 mg päevas, maksimaalne annus 20 mg päevas	

¹ SGLT2-inhibiitorite toime veresuhkrule sõltub glomerulaarfiltratsiooni kiirusest ja nõrgeneb oluliselt eGFR 45–60 ml/min/1,73m² korral ja praktiliselt puudub kui eGFR on alla 30 ml/min/1,73m².

Tabel 2. Eestis kasutusel olevad GLP-1 agonistid ja nende kombinatsioonid.

	Ravi alustamine	Tiitrimine	Süstevahend	Kommentaar
Kord päevas manustatavad GLP-1 agonistid				
Liraglutiid	0,6 mg päevas	Alates 8. päevast 1,2 mg (tavaannus) Alates 15. päevast 1,8 mg	Erinevate annuste jaoks sama süstal	Üks kord päevas, mis tahes kellaajal, sõltumata söögikordadest <u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 15 ml/min/1,73m ²
Liksisenatiid	10 mikrogrammi päevas	Alates 15. päevast 20 mikrogrammi päevas	Erinevate annuste jaoks erinev süstal	Üks kord päevas mis tahes söögikorra eelneva tunni vältel <u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 30 ml/min/1,73m ²
Semaglutiid (suukaudne)	3 mg päevas	Alates 2. kuust suurendada 7 mg-ni päevas (tavaannus). Alates 3. kuust võib suurendada ühe 14 mg tabletini päevas		Tuleb võtta tühja kõhuga. Tablett tuleb alla neelata tervelt koos vähesega veega (kuni 120 ml) Pärast ravimi manustamist peab patsient ootama enne söömist, joomist või teiste suukaudsete ravimite manustamist vähemalt 30 minutit <u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 15 ml/min/1,73m ²
Kord nädalas manustatavad GLP-1 agonistid				
Eksenatiid	2 mg nädalas	Ei tiitrita	Ühekordne süstal	Üks kord nädalas, samal päeval, sõltumata söögikordadest <u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 30 ml/min/1,73m ²

Dulaglutiid	1,5 mg nädalas	Ei tiitrita	Ühekordne süstal	Üks kord nädalas, samal päeval, sõltumata söögikordadest
				<u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 15 ml/min/1,73m ²
Semaglutiid	0,25 mg nädalas	Alates 5. nädalast 0,5 mg (tavaannus) Alates 9. nädalast 1,0 mg	Erinevate annuste jaoks erinev süstal	Üks kord nädalas, samal päeval, sõltumata söögikordadest
				<u>Vastunäidustatud</u> kui eGFR alla 15 ml/min/1,73m ²

Võimalike kõrvaltoimete hulka kuuluvad seedetrakti ärritus, nagu iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus, kõhuvalu; süstekoha reaktsioonid; äge pankreatiit.

GLP-1 agonistide ja insuliini kombinatsioonid

Liksisenatiid/glargiin	Algannus 10 ühikut insuliini (5 liksisenatiidi) päevas.	Tiitrimine sarnane basaalinsuliinile	Süstalde annusevahemikud 10–40 ühikut (kollane) ja 30–60 ühikut (oliivivärvi)	1 kord päevas mis tahes söögikorrale eelneva tunni vältel
	Insuliinravil olevate patsientide puhul 20 ühikut (10 µg liksisenatiidi) päevas			Vastunäidustatud kui eGFR alla 30 ml/min/1,73m ²

Tabel 3. Eestis kasutusel olevad insuliinid.

		Annustamise sagedus	Toime algus	Toime kestus
Basaalinsuliinid				
Detemir-insuliin	100 TÛ/ml	1–2 korda päevas	–	12–20 tundi
Glargiin-insuliin	100 TÛ/ml	1 kord päevas		24 tundi
Glargiin-insuliin	300 TÛ/ml	1 kord päevas		24–36 tundi
Degludek-insuliin	100 TÛ/ml	1 kord päevas		> 42 tundi
	200 TÛ/ml			
Seguinsuliinid				
Aspartinsuliin/ protamiiniga kristalliseeritud aspartinsuliin	30/70%	Tavaliselt 2 korda päevas	10–20 minutit	< 24 tundi
Lisproinsuliin/protamiiniga kristalliseeritud lisproinsuliin	25/75%	Tavaliselt 2 korda päevas		
Lisproinsuliin/protamiiniga kristalliseeritud lisproinsuliin	50/50%	Tavaliselt 2 korda päevas		
aspart-insuliin/degludek- insuliin	30/70%	Tavaliselt 1–2 korda päevas		> 42 tundi
Lühitoimelised insuliinid				
Aspart Lisproinsuliin	100 TÛ/ml 100 TÛ/ml 200 TÛ/ml	Tavaliselt 1–3 korda päevas enne söögikordi	10–20 minutit	3–6 tundi
Glulisiin Kiiretoimeline aspartinsuliin	100 TÛ/ml 100 TÛ/ml		5–15 minutit	
Kiiretoimeline Lisproinsuliin	100 TÛ/ml			